

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

فوائد مستنبطة من قصة
يوسف عليه السلام

Învățămintele din
povestea lui Yūsuf

‘Abd al-Raḥmān al-Sa‘dī

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Raḥmān al-Saʿdī

Învăţăminte din povestea lui Yūsuf

فوائد مستنبطة من قصة يوسف عليه
السلام

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: فوائد مستنبطة من قصة يوسف عليه السلام

Ediția I

Ediția-sursă: Text arab disponibil prin IslamHouse, fișa 2136; PDF de 25 de pagini și document Word, consultate la 28 octombrie 2026.

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Învățămintele din povestea lui Yūsuf

فوائد مستنبطة من قصة يوسف عليه السلام

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah! Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui Muḥammad, asupra familiei și însoțitorilor săi! Acestea sunt câteva învățămintele desprinse din povestea lui Yūsuf — pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui și asupra tuturor profeților și trimișilor! Allah Preaînaltul ne-a istorisit-o pe larg, iar la sfârșitul ei a spus:

﴿لقد كان في قصصهم عبرة لأولي الألباب﴾

În istorisirile lor se află, cu adevărat, o pildă pentru cei înzestrați cu minte.

Coran · Yūsuf, 12:111

Pilda este ceea ce îi dă omului de gândit și de la care trece la înțelesuri și rânduieli folositoare, la îndrumări spre bine și avertizări împotriva celor care îl duc la pieire. Așa sunt toate istorisirile profeților. Însă despre această poveste Allah a spus în mod aparte:

﴿لقد كان في يوسف وإخوته آيات للسائلين﴾

În Yūsuf și frații săi au fost, cu adevărat, semne pentru cei care întreabă.

Coran · Yūsuf, 12:7

În ea se află semne și învățămintele de multe feluri pentru oricine întreabă și dorește călăuzirea și buna îndrumare: treceri de la o stare la alta, de la o încercare la alta și de la încercare la

binefacere, de la umilință și robie la cinste și stăpânire, de la despărțire și risipire la reunire și împlinirea ȋelurilor, de la tristețe și măhnire la bucurie și veselie, de la belșug la secetă, de la secetă la belșug și de la strămtorare la larg. Această istorisire măreață cuprinde și multe altele. Binecuvântat este Cel care a istorisit-o, a lămurit-o și a făcut-o înțeleasă!

Printre învățămintele acestei sure se numără temeiurile științei tâlcuirii viselor. Tâlcuirea viselor este o știință însemnată și de mare preț. Ea se întemeiază pe buna înțelegere și pe trecerea de la cuvinte și de la lucrurile percepute prin simțuri la înțelesurile lor ori la ceea ce li se potrivește, ținând seama de starea celui care visează, de timp și de împrejurările visului. Allah l-a lădat pe Yûsuf pentru cunoașterea tâlcuirii lucrurilor: înțelegerea învățăturilor și rânduielilor religioase, precum și a celor legate de tâlcuirea viselor și de deosebirea lor de visele încâlcite, care nu au tâlcuire. De pildă, cel care se gândește mult la anumite lucruri și stăruie asupra lor vede adesea în somn lucruri de felul celor la care se gândește când este treaz. De cele mai multe ori, asemenea vise sunt vise încâlcite, fără tâlcuire. La fel este un alt fel de vise: imaginile mincinoase și înțelesurile tulburi pe care Șeitan le aruncă asupra sufletului celui adormit. Nici acestea nu au tâlcuire. Omul cu minte nu trebuie să-și împovăreze gândurile cu ele, ci să le lase deoparte.

Visele adevărate sunt însă inspirații pe care Allah le insuflă sufletului când acesta se desprinde de trup în timpul somnului sau pilde pe care îngerul i le înfățișează omului pentru a-l face să înțeleagă ceea ce le corespunde. Uneori, omul vede un lucru așa cum este în realitate, iar tâlcuirea lui este chiar ceea ce a văzut în somn. Allah i-a dăruit lui Yûsuf cunoașterea prin care deosebea visele adevărate de cele false și adevărul de neadevărul lor. În această poveste se găsesc mai multe dovezi privind tâlcuirea viselor.

Prima este visul lui Yūsuf, pe care i l-a povestit tatălui său, Ya‘qūb — pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ﴾

*Când Yūsuf i-a spus tatălui său: «Tată, am văzut unsprezece stele,
Soarele și Luna; le-am văzut prosternându-se înaintea mea».*

Coran · Yūsuf, 12:4

Ya‘qūb l-a tâlcuit atât prin deznodământul și împlinirea lui, cât și prin mijloacele care aveau să îl preceadă. A tâlcuit Soarele și Luna ca fiind tatăl și mama lui Yūsuf, iar cele unsprezece stele ca fiind frații săi. Împrejurările aveau să ducă la prosternarea tuturor înaintea lui Yūsuf și la supunerea lor față de el. De aceea, când s-au reunit, când tatăl, mama și frații săi au intrat în Egipt și el și-a ridicat părinții pe tron, toți s-au plecat înaintea lui, prosternându-se. Amintindu-și acea tâlcuire, Yūsuf a spus:

﴿يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا
رَبِّي حَقًّا﴾

*Tată, aceasta este tâlcuirea visului meu de odinioară! Domnul meu
l-a făcut adevărat.*

Coran · Yūsuf, 12:100

Este un lucru mareț: Yûsuf avea să ajungă să fie prețuit nespus de mult de părinții și frații săi, precum și de ceilalți oameni. Un asemenea deznodământ cere mijloace și pregătiri fără de care nu poate fi atins: cunoaștere multă și însemnată, fapte bune, sinceritate, alegerea din partea lui Allah și împlinirea drepturilor lui Allah și ale oamenilor. De aceea, amintind calea spre această țintă măreață, Ya‘qûb a spus:

﴿وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ
قَبْلِ إِبْرَاهِيمَ ۖ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾

Astfel te va alege Domnul tău, te va învăța tâlcuirea lucrurilor și Își va desăvârși binefacerea asupra ta și asupra familiei lui Ya‘qûb, așa cum a desăvârșit-o mai înainte asupra părinților tăi, Ibrâhîm și Ishâq. Domnul tău este Atoateștiutor, Înțelept.

Coran · Yûsuf, 12:6

Aceasta înseamnă că Allah avea să Își desăvârșască binefacerea asupra lui, învățându-l cunoașterea folositoare și faptele bune, alegându-l și dăruindu-i însușiri frumoase și trepte înalte. I-a vestit dobândirea acestor lucruri și apoi înălțarea în această viață și în Viața de Apoi. În tâlcuirea pe care Ya‘qūb i-a dat-o lui Yūsuf era o veste bună pentru el și o ușurare a greutăților și necazurilor pe care avea să le îndure din partea fraților și în închisoare. Cel care știe că neplăcerile și greutățile duc la bine și tihnă își găsește mângâiere, le simte mai ușor povara și le îndură mai lesne apăsarea. Astfel are parte de multă alinare și ușurare. Aceasta face parte din blânda purtare de grijă la care Yūsuf s-a referit când a spus:

﴿إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ﴾

Domnul meu lucrează cu blândețe în ceea ce voiește.

Coran · Yūsuf, 12:100

Înțelepciunea lui Allah cere ca treptele înalte să fie atinse prin mijloace de seamă. De aceea a spus: «*Domnul tău este Atoateștiutor, Înțelept*».

Din această tâlcuire a visului lui Yūsuf se desprinde și o veste mare pentru Ya‘qūb, mama lui Yūsuf și frații săi: aveau să dobândească înălțare, îndreptare și bine. Ya‘qūb este dintre cei mai mari profeți și dintre cei mai aleși oameni. Mama lui avea parte de bine, virtute și înălțare în această viață și în Viața de Apoi, fiind asemuită Soarelui sau Lunii, potrivit celor două păreri asupra acestui lucru. Iar frații lui Yūsuf, deși au săvârșit împotriva tatălui și fratelui lor vătămări, neascultare și ruperea legăturilor de rudenie, au fost iertați de tatăl și fratele lor, care au cerut iertare pentru ei de la Allah. Allah Preaînaltul este Cel mai milostiv dintre cei milostivi.

Soarele, Luna și stelele cuprind lumina și înălțarea, dar lumina lor diferă potrivit deosebirii dintre părinți și frați. Așadar, visul a cuprins binele acestei vieți și al Vieții de Apoi, treptele înalte, mijloacele și darurile prin care Yūsuf a ajuns la ele, precum și partea de bine din această viață și din Viața de Apoi pe care

părinții și frații săi au împărtășit-o cu el. Allah Preaînaltul știe cel mai bine.

‘Abd al-Raḥmān ibn Nāṣir ibn Sa‘dī

Cât despre visul celor doi tineri, unul dintre ei a spus:

﴿إِنِّي أَرَانِي أُعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ﴾

M-am văzut storcând vin. Iar celălalt a spus: «M-am văzut purtând pe cap pâine din care mâncau păsările».

Coran · Yūsuf, 12:36

Ei i-au cerut cu bunăvoință lui Yūsuf să le tâlcuiască visele, după ce văzuseră cât de bine își împlinea lucrările și câtă bunătate arăta oamenilor. Celui care se văzuse storcând vin i-a tâlcuit că va scăpa din închisoare și se va întoarce la rangul său și la slujirea stăpânului său: îi va stoarce strugurii care ajung vin. Celuilalt i-a tâlcuit că va fi ucis, apoi răstignit, iar păsările vor mânca din capul lui.

Visul primului avea să se îplinească întocmai, iar al celui alt era o pildă: avea să fie ucis și, pe lângă aceasta, răstignit, fără a fi îngropat până când păsările aveau să mănânce din capul lui. Aceasta arată o înțelegere uimitoare și pătrunderea unor înțelesuri subtile. De obicei, cel ucis este îngropat imediat, iar fiarele și păsările nu pot mânca din el. Yūsuf a înțeles că acesta avea să fie ucis și să rămână neîngropat destul timp pentru a ajunge în acea stare. Rușinea, înjosirea și răul deznodământului său lumesc sunt lucruri care fac pielea să se înfioare. Fiindcă știa că acel vis era adevărat și avea negreșit să se îplinească, le-a spus:

﴿قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾

Lucrul asupra căruia mă întrebați a fost hotărât.

Coran · Yūsuf, 12:41

Aceasta arată desăvârșirea cunoașterii sale în tâlcuire: nu tâlcuia pe temeiul bănuielilor și închipuirilor, ci al cunoașterii și certitudinii. Legătura dintre vis și tâlcuire este că păsările nu se apropie de cel viu, ci mănâncă din mort când nu este nimeni lângă el; aceasta avea să fie după uciderea și răstignirea lui. Ține de desăvârșirea lui Yūsuf, de dorința lui sinceră de a face bine și de uimitoarea sa istețime faptul că, după ce și-au povestit visele, nu s-a grăbit să le tâlcuiască, ci le-a făgăduit tâlcuirea cât mai curând, spunând:

﴿لَا يَأْتِيكُمُ طَعَامٌ تَرْزُقَانَهُ إِلَّا نَبَأُكُمْ بِأَوَّلِهِ قَبْلَ
أَنْ يَأْتِيَكُمُ﴾

Nu vă va veni hrana cu care sunteți întreținuți fără ca eu să vă fi vestit tâlcuirea înainte să vă vină.

Coran · Yūsuf, 12:37

Le-a făgăduit să le tâlcuiască visele înainte de prima masă care avea să le vină din afara închisorii, pentru a-i liniști și a-i face dornici de tâlcuire. Astfel putea să îi cheme la Allah înainte de a le-o da, ceea ce îi făcea mai înclinați să primească această chemare. Chemarea lor la Allah era mai însemnată decât tâlcuirea viselor.

I-a chemat la Allah prin două lucruri. Primul a fost propria sa stare și frumoasa însușire care îl adusese la acel rang înalt, spunând:

﴿ذَلِكَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ﴾

Aceasta face parte din ceea ce m-a învățat Domnul meu. Eu am părăsit religia unui neam care nu crede în Allah și care tăgăduiește Viața de Apoi și am urmat religia părinților mei, Ibrāhīm, Ishāq și Ya'qūb. Nu ne este îngăduit să Îi asociem ceva lui Allah. Acesta este harul lui Allah asupra noastră și asupra oamenilor, însă cei mai mulți oameni nu mulțumesc.

Coran · Yūsuf, 12:37-38

Al doilea: i-a chemat prin dovada adevărată, potrivită firii omenești, spunând:

﴿يَا صَاحِبِ السِّجْنِ أَرْبَابَ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمَ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

O, voi, cei doi tovarăși ai mei de temniță! Sunt mai buni niște stăpâni feluriți sau Allah, Cel Unic, Atotstăpânitor? Voi nu adorați în afara Lui decât niște nume pe care le-ați născocit voi și părinții voștri și pentru care Allah nu a pogorât nicio dovadă. Judecata Îi aparține numai lui Allah. El a poruncit să nu adorați decât pe El. Aceasta este religia cea dreaptă, însă cei mai mulți oameni nu știu.

Coran · Yūsuf, 12:39–40

Cel care Se deosebește prin desăvârșire în toate privințele și prin stăpânirea lumii de sus și a celei de jos, Cel vrednic de adorarea deplină, care a creat făpturile ca să Îl adore și le-a poruncit aceasta, Cel căruia Îi aparține judecata asupra robilor Săi în această viață și în Viața de Apoi, numai El trebuie adorat. Nu acele divinități nedesăvârșite și felurite, a căror dumnezeire o pretinde fiecare neam, deși nu au nimic din însușirile dumnezeirii și nici vreun drept la ea. Sunt doar nume asupra cărora s-au înțeles, nume lipsite de conținut. Yūsuf a socotit așadar că chemarea lor la Allah merita să preceadă tâlcuirea viselor și că le era mai folositoare atât lor, cât și altora.

Cât despre visul regelui, el a văzut șapte vaci grase mâncate de șapte vaci slabe și șapte spice verzi mâncate și biruite de șapte spice uscate și firave. Visul l-a înspăimântat. I-a adunat pe toți cei despre care credea că ar avea cunoaștere, însă niciunul nu știa să îl tâlcuiască. Au spus:

﴿أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالَمِينَ﴾

Vise încâlcite! Noi nu cunoaștem tâlcuirea unor asemenea vise.

Coran · Yûsuf, 12:44

După aceasta, cel care ieșise din închisoare și-a amintit starea lui Yûsuf, marea lui cunoaștere și priceperea în tâlcuire. Și-a amintit și rugămintea lui Yûsuf, pe care Șeitan îl făcuse să uite să o pomenească înaintea stăpânului său. Înțelepciunea acestui fapt avea să se vădească: Yûsuf nu avea să iasă din închisoare decât după ce tâlcuirea visului regelui avea să îi aducă o mare faimă și să îl deosebească de toți oamenii. Bărbatul i-a cerut regelui să îl trimită la Yûsuf, făgăduindu-i că va afla tâlcuirea. Când a ajuns la Yûsuf, i-a spus:

﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ

سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعِ سَنَبِلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ﴾

Yûsuf, tu, cel întrutotul adevărat! Lămurește-ne despre șapte vaci grase pe care le mănâncă șapte slabe și despre șapte spice verzi și altele uscate!

Coran · Yûsuf, 12:46

Regele și oamenii lui mă trimit la tine ca să le tâlcuiеști visul; ei așteaptă cu mare nerăbdare. De aceea a spus:

﴿أَعْلِيَّ أَرْجِعْ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ﴾

Ca să mă întorc la oameni, poate că vor afla.

Coran · Yûsuf, 12:46

Adică să afle tâlcuirea a ceea ce îl frământase, îl tulburase și îl neliniștise pe rege. Yūsuf l-a tâlcuit îndată și le-a arătat, pe lângă tâlcuire, cum să lucreze bine potrivit ei și să chibzuiască bine. Le-a spus că vacile grase și cele șapte spice verzi sunt ani de belșug și rodnicie care se vor succeda înaintea anilor de secetă. Vacile slabe și spicele uscate sunt anii de secetă care vor urma. După acești ani de secetă va veni un an în care oamenii vor primi ploaie și vor storce roadele. În anii roditori, ei trebuie să folosească prilejul și să se pregătească pentru anii grei, cultivând suprafețe uriașe, cu mult peste cele obișnuite. De aceea a spus:

﴿تَزْعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا﴾

Veți semăna șapte ani fără încetare.

Coran · Yūsuf, 12:47

Se știe că oamenii seamănă în fiecare an. Însă el le-a cerut să semene mult și să își pună toate puterile în tot ce sunt în stare să facă. Iar după recoltare, să fie prevăzători cu roadele, păstrându-le bine și economisindu-le. A spus:

﴿فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سَبَلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ﴾

Ceea ce secerați lăsați în spice, afară de puținul pe care îl mâncați.

Coran · Yūsuf, 12:47

Adică să păstreze recoltele astfel încât să fie ferite de stricare și gărgărițe, lăsându-le în spice. În acea perioadă de belșug, să fie cumpătați, fără risipă: să mănânce puțin și să păstreze mult.

După anii roditori vor veni peste ei șapte ani de secetă aspră, care vor cuprinde ținuturile Egiptului și împrejurimile. Aceștia vor mistui proviziile strânse în anii de belșug, afară de puținul pe care îl vor păstra cu grijă.

Legătura este următoarea: după cum am spus, visul se tâlcuiește potrivit stării celui care îl vede și împrejurărilor legate de el. Cel care a văzut acest vis era regele, de care depindeau

treburile și temeliile vieții supușilor. Visul său nu îl privea așadar numai pe el, ci îi cuprindea și pe oameni, pe supuși.

Legătura dintre vaci, spice și ani este limpede în privința vacilor, din două motive. Mai întâi, cu ele se ară de obicei pământul, iar arăturile, semănăturile și cele ce țin de ele depind de anii roditori sau secetoși. Apoi, vacile sunt vite a căror îngrășare ori slăbire depinde tot de ani: când anii sunt roditori, ele se îngrășă; când sunt secetoși, slăbesc și se istovesc. La fel și spicele: culturile înverzesc, se împlinesc și cresc atunci când apa este din belșug și anii sunt roditori, iar în anii de secetă se slăbesc și se usucă. Astfel, vacile și spicele din vis arătau însușirile și urmările anilor, amintind mijloacele și țințele: lucrarea pământului este un mijloc, iar creșterea culturilor și îngrășarea vitelor sunt țința și rostul ei.

Cât despre cuvintele:

﴿ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ
وَفِيهِ يَعْصِرُونَ﴾

*Apoi va veni, după aceasta, un an în care oamenii vor primi ploaie
și în care vor stoarce roadele.*

Coran · Yûsuf, 12:49

, ele înseamnă că oamenii vor avea parte de o ploaie salvatoare, care va reda pământurilor rodnicia și va înlătura uscăciunea. Aceasta se desprinde din limitarea anilor de secetă la șapte: după aceștia va urma ceea ce le va înlătura asprimea și uscăciunea. Se știe că șapte ani de secetă neîntreruptă nu lasă pe pământ nici puține, nici multe urme de verdeață, plante, culturi și altele asemenea. O secetă atât de mare nu poate fi înlăturată decât de o ploaie îmbelșugată. Acest înțeles, pe care l-a desprins din visul regelui, este foarte limpede.

Este uimitor că, în toate comentariile coranice pe care le-am consultat, nu am găsit acest înțeles menționat, deși este atât de clar. Ele spun, în schimb, că poate Yûsuf a primit o revelație aparte despre anul în care oamenii vor primi ploaie și vor stoarce

roadele. Însă nu este nevoie de ceea ce au spus: lauda Îi aparține lui Allah, lucrul este limpede din înțelesul delimitării numerice și din context. Tâlcuirea și explicarea au fost prezentate drept lămurire a visului regelui.

Să știi apoi că visul regelui, tâlcuirea lui Yūsuf și chibzuirea sa uimitoare au făcut parte din marea milă a lui Allah față de Yūsuf, de rege și de oameni. Fără acest vis, această tâlcuire și această chibzuire, anii de secetă i-ar fi lovit pe oameni înainte ca ei să se pregătească, iar ținuturile Egiptului și cele învecinate ar fi suferit pagube mari. Totul a devenit astfel o îndurare pentru ei și pentru alte făpturi.

Nu vezi cum seceta a cuprins Egiptul, precum și ținuturile Șamului, Palestina și altele, până când oamenii au fost nevoiți să cumpere grâne cu măsura din Egipt? Yūsuf a trebuit să stabilească pentru fiecare cantitatea cuvenită și să o împartă drept, cu grijă față de toți și pentru păstrarea vieții lor. Această mare cunoaștere a lui Yūsuf a fost cel mai însemnat mijloc prin care a ieșit din închisoare, regele l-a apropiat, l-a ales pentru sine și i-a dat putere în țară, ca să se așeze în ea unde voia. Aceasta a ținut de binefacerea lui, iar Allah nu pierde răsplata celor care fac bine. Dincolo de această favoare, harul lui Allah este și mai mare: El Își îndreaptă mila spre cine voiește, alegându-l și deosebindu-l, și îi adună binele acestei vieți și al Vieții de Apoi.

Un alt învățământ al acestei povești este că omul are datoria să fie drept față de copiii săi. Dacă îl iubește pe unul mai mult decât pe ceilalți, se cuvine să ascundă aceasta pe cât poate și să nu îl favorizeze prin vreun dar ori avantaj la care l-ar îndemna iubirea. Astfel este mai aproape de a-i vedea îndreptați, buni față de el și uniți între ei. Când frații lui Yūsuf au văzut iubirea puternică a lui Ya'qūb pentru el, faptul că nu se putea lipsi de el și că era preocupat de el în dauna lor, au pus la cale un lucru cumplit: să îl despartă de tatăl său. Au spus:

﴿يوسف وأخوه أحب إلى أبينا منا ونحن عصبة إن أبانا
لفي ضلال مبين اقتلوا يوسف أو اطرحوه أرضا يخل لكم
وجه أبيكم وتكونوا من بعده قوما صالحين﴾

Yūsuf și fratele său îi sunt mai dragi tatălui nostru decât noi, deși noi suntem o ceată puternică. Tatăl nostru se află, cu adevărat, într-o rătăcire vădită. Omorâți-l pe Yūsuf sau aruncați-l într-un ținut îndepărtat, ca fața tatălui vostru să se îndrepte numai către voi; după aceea veți fi oameni dreți.

Coran · Yūsuf, 12:8–9

Este foarte limpede că pricina pentru care i-au făcut lui Yūsuf ceea ce i-au făcut, despărțindu-l de tatăl său, a fost iubirea aparte de care se bucura. Aceasta contrazice spusele multor comentatori, potrivit cărora Yūsuf le-ar fi povestit visul, iar ei l-ar fi invidiat pentru el. Afirmatia contrazice versetul nobil și presupune ceva rău despre Yūsuf, căci tatăl său îi ceruse să îl țină ascuns, spunând:

﴿يَا بَنِي لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا﴾

Fiul meu, nu le povestii fraților tăi visul, ca să nu urzească un vicleșug împotriva ta.

Coran · Yūsuf, 12:5

Yūsuf era prea ascultător și prea înțelept ca să li-l povestească. Însă multe relatări de proveniență israelită se răspândesc printre oameni, deși chiar și o scurtă cercetare a textelor religioase le-ar arăta neadevărul lor.

Așadar, ceea ce i-a împins pe frații lui Yūsuf la fapta lor a fost preferința lui Ya'qūb pentru Yūsuf. Totuși, aceasta nu face îngăduită fapta lor cumplită. Ei știau că nu le era îngăduită, dar au spus: săvârșiți această mare fărădelege, iar apoi căiți-vă înaintea lui Allah. De aceea au spus:

﴿وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ﴾

După aceea veți fi oameni drepti.

Coran · Yūsuf, 12:9

Robului nu îi este îngăduit să săvârșască păcatul în nicio împrejurare, chiar dacă ascunde în sine hotărârea de a se căi după aceea. Păcatul trebuie ocolit, iar dacă a fost săvârșit, căința devine obligatorie.

Poate că înțelepciunea și mila lui Allah față de Ya'qūb au cuprins și despărțirea pe care i-a rânduit-o, cu tristețea și nenorocirea pe care i le-a adus prin ele i-au fost înălțate treptele

în această viață și în Viața de Apoi; la reunire, binefacerea avea să aibă un preț și mai mare și să stârnească multă mulțumire și laudă către Allah; iar fiul său Yûsuf avea să ajungă la acele trepte mărețe. Se poate să urăți un lucru care este bun pentru voi. Allah știe, iar voi nu știți.

Un alt învățământ este îndemnul la ferirea de lucrurile de a căror vătămare ne temem, potrivit cuvintelor:

﴿يَا بَنِي لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا

لَكَ كَيْدًا﴾

Fiul meu, nu le povesti fraților tăi visul, ca să nu urzească un vicleșug împotriva ta.

Coran · Yûsuf, 12:5

Tot astfel, povestea arată cât de stăruitor le-a cerut să îl păzească atunci când l-a trimis cu ei. Apoi, când l-a trimis pe fratele său Binyāmîn, a luat de la ei legăminte și făgăduințe. Omului i se poruncește să fie prevăzător. Dacă precauția îi folosește, cu atât mai bine; dacă nu, nu are de ce să se învinovățească.

Ține de buna chibzuință ca, înainte de a face ceva, robul să cerceteze lucrul din toate laturile și să ia în calcul orice posibilitate. Precauția întemeiată pe o bănuială rea nu vatămă câta vreme bănuiala nu este tratată ca fapt dovedit. Omul se păzește de orice posibilitate de care se teme că i-ar face rău, chiar dacă aceasta cuprinde o bănuială rea despre altcineva, atunci când indiciile o arată și o îndreptățesc, așa cum este în acest verset. Tot astfel, indiciile erau puternice când Ya‘qûb a spus:

﴿هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمَنْتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ﴾

Să vi-l încredințez vouă altfel decât vi l-am încredințat mai înainte pe fratele său?

Coran · Yûsuf, 12:64

Ei făcuseră deja cu fratele său ceea ce făcuseră. Ya'qūb nu poate fi învinuit pentru această bănuială, deși în privința celui din urmă frate nu săvârșiseră nici neglijență, nici nedreptate.

Un alt învățământ este ferirea de păcate, îndeosebi de cele care aduc după ele alte păcate și al căror rău se înlănțuie, precum cele săvârșite de frații lui Yūsuf împotriva lui. Fapta lor cuprindea ea însăși mai multe fărădelegi împotriva drepturilor lui Allah, ale părinților, ale rudelor și ale lui Yūsuf. Apoi minciunile lor s-au înlănțuit: ori de câte ori era pomenit Yūsuf și întâmplarea lui, repetau acea minciună cumplită. De aceea, când s-au căit, s-au smerit și i-au cerut tatălui să îi ierte,

﴿قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ﴾

au spus: «Tată, cere iertare pentru păcatele noastre! Noi am fost, cu adevărat, dintre cei care au greșit».

Coran · Yūsuf, 12:97

Un alt învățământ este că unele rele sunt mai ușoare decât altele. Când s-au înțeles să îl despartă pe Yūsuf de tatăl său și cei mai mulți au socotit că uciderea l-ar îndepărta pentru totdeauna,

﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غِيَابَةِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ﴾

unul dintre ei a spus: «Nu îl omorâți pe Yūsuf, ci aruncați-l în fundul fântânii; îl va lua vreo caravană, dacă tot vreți să faceți ceva».

Coran · Yūsuf, 12:10

Prin aceasta a micșorat răul lor. Când caravana a ajuns la apă și cel trimis după apă și-a coborât găleata, s-a bucurat să îl găsească și a spus:

﴿هَذَا غلام﴾

Iată un băiat!

Coran · Yûsuf, 12:19

Frații săi erau în preajmă și au spus: este un rob fugit de la noi. Au încheiat vânzarea cu ei:

﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ

﴿مِنَ الزَّاهِدِينَ﴾

L-au vândut pe un preț de nimic, câțiva dirhami numărați, căci nu îi dădeau mare preț.

Coran · Yûsuf, 12:20

Ei urmăreau doar să îl îndepărteze și să stăruie pe lângă cel care, după aparențe, îl cumpăra de la ei să îl păzească, pentru a nu fugi.

Din blânda purtare de grijă a lui Allah, cel care l-a luat l-a vândut în Egipt dregătorului său. Când l-a văzut, acesta l-a dorit mult și l-a îndrăgit. I-a spus soției sale:

﴿أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا﴾

Cinstește-i șederea! Poate ne va fi de folos sau îl vom lua ca fiu.

Coran · Yûsuf, 12:21

A rămas la ei cinstit, scutit de muncile grele și de altele, liber să se îndeletnicească cu binele. Aceasta a făcut parte din purtarea de grijă față de Yūsuf. De aceea Allah a spus:

﴿وَكذلك مكا لىوسف فى الأرض ولنعلبه من

تاويل الأحاديث﴾

Astfel i-am dat lui Yūsuf un loc statornic în țară și ca să îl învățăm tâlcuirea lucrurilor.

Coran · Yūsuf, 12:21

Răgazul din casa dregătorului a fost unul dintre mijloacele prin care a dobândit cunoașterea folositoare, temei al înălțării sale de mai târziu în această viață și în Viața de Apoi.

Tot astfel, visul său a fost un început al acestei purtări de grijă, precum și revelația pe care i-a dat-o Allah când frații l-au aruncat în fântână:

﴿لتنبئهم بأمرهم هذا وهم لا يشعرون﴾

Tu le vei vesti această faptă a lor, fără ca ei să-și dea seama.

Coran · Yūsuf, 12:15

Era o veste că avea să scape din starea în care se afla și că avea să ajungă să le amintească fapta, fără ca ei să îl recunoască. Aceasta s-a împlinit în cuvintele sale:

﴿هل علمتم ما فعلتم بىوسف وأخيه إذ أنتم جاهلون﴾

Știți ce i-ați făcut lui Yūsuf și fratelui său, pe când erați neștiutori?

Coran · Yūsuf, 12:89

, până la sfârșitul versetelor. Blândețele binefaceri ale Stăpânului sunt mai presus de ceea ce ne-ar trece prin minte.

Un alt învățământ este că omul se judecă după desăvârșirea sfârșitului său, nu după lipsurile începutului. Frații lui Yūsuf au săvârșit acele fărădelegi, însă la sfârșit s-au căit înaintea lui Allah, au cerut iertare de la fratele lor Yūsuf și le-au cerut părinților să

se roage pentru iertarea lor. Au primit iertare deplină: Allah i-a iertat și i-a adus la desăvârșirea potrivită lor.

S-a spus că Allah i-a făcut profeți, așa cum au susținut mai mulți comentatori când au tâlcuit «*al-Asbāt*» drept cei doisprezece frați ai lui Yûsuf. Alții au spus că au fost oameni drepecți, iar aceasta pare mai întemeiat, deoarece «*al-Asbāt*» înseamnă triburile fiilor lui Israel: numele cuprinde triburile, în întregimea lor, provenite din cei doisprezece fii ai lui Ya'qûb. Aceștia sunt părinții triburilor și fac parte din ele. De aceea Yûsuf i-a văzut în vis ca pe niște stele, prin strălucirea și înălțimea lor; aceasta este însușirea oamenilor cunoașterii și credinței. Allah știe cel mai bine. Din acest motiv, vederea în vis a Soarelui, Lunii și stelelor se tâlcuiește prin învățați și oameni drepecți, iar uneori prin regi. Legătura este limpede.

Un alt învățământ este că Yûsuf a împlinit treptele răbdării: răbdarea în cele impuse, adică față de vătămarea fraților și urmările ei — îndepărtarea de părinți —, precum și răbdarea în închisoare timp de câțiva ani; și răbdarea aleasă de bunăvoie, când stăpâna sa, soția dregătorului, a încercat să îl ademenească. Erau mulți factori puternici: frumusețea și rangul ei înalt, faptul că ea însăși îl ispitise și încuiase ușile, iar el se afla în plină tinerețe și nu avea alături nicio rudă și nicio cunoștință din locurile sale de obârșie. În ciuda tuturor acestora și a puterii dorinței, credința adevărată și sinceritatea deplină l-au împiedicat să săvârșească lucrul oprit. Acesta este înțelesul cuvintelor:

﴿لَوْلَا أَن رَأَىٰ بُرْهَانَ رَبِّهِ﴾

Dacă nu ar fi văzut dovada Domnului său.

Coran · Yûsuf, 12:24

Este dovada credinței care biruie toate pornirile sufletești. Astfel a fost un înaintaș între cei șapte pe care Allah îi va adăposti sub umbra Sa în ziua în care nu va fi altă umbră decât a Sa: bărbatul chemat de o femeie cu rang și frumusețe, care spune: «*Eu mă tem de Allah*».

După aceea, femeia a stăruit în a-l ademeni și a căutat sprijin împotriva lui la femeile care își tăiaseră mâinile. Însă sufletul său nu l-a îndemnat să cedeze, iar credința i-a rămas mereu alături. După amenințarea ei,

﴿وَلَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرُهُ لَيُجَنَّبَنَّ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّاغِرِينَ
قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ﴾

«Dacă nu va face ceea ce îi poruncesc, va fi întemnițat și va ajunge dintre cei înjosiți», el a spus: «Domnul meu, închisoarea îmi este mai dragă decât ceea ce mă cheamă ele să fac!»

Coran · Yūsuf, 12:32–33

A ales închisoarea în locul faptei oprite. Totodată, nu s-a bizuit pe sine, ci a cerut ajutorul Domnului să îl ferească de răul lor. Domnul său i-a răspuns și a îndepărtat vicleșugul lor de la el. El este Cel care Aude Totul, Atoateștiutorul. Așa cum a împlinit treptele răbdării, a împlinit și treptele dreptății și bunătății față de supuși, când a preluat vistieriile Egiptului, precum și treptele iertării și mărinimiei, când frații i-au spus:

﴿تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾

«Pe Allah, Allah te-a ales mai presus de noi, iar noi am greșit!» El a spus: «Astăzi nu vă aduc nicio mustrare. Allah să vă ierte! El este Cel mai milostiv dintre cei milostivi.»

Coran · Yūsuf, 12:91–92

Astfel s-a înălțat la cele mai mari trepte ale meritului, binelui, adevărului și desăvârșirii, iar Allah i-a răspândit lauda printre lumi.

Un alt învățământ este că sinceritatea față de Allah Preaînaltul se numără printre cele mai puternice mijloace de dobândire a oricărui bine și de îndepărtare a oricărui rău. Allah a spus:

﴿كَذَلِكَ لَنَصْرَفُ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ
عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾

*Astfel, ca să îndepărtăm de la el răul și necuviința. El era dintre
robii Noștri aleși.*

Coran · Yûsuf, 12:24

În cealaltă lectură, cuvântul înseamnă «cei sinceri». «Cei aleși» sunt cei pe care Allah i-a ales printr-o însușire deosebită: pomenirea Lăcașului de Apoi. Cele două înțelesuri sunt inseparabile: El i-a ales pentru sinceritatea lor față de El. Pe cel sincer față de Allah, El îl alege, îl izbăvește de rele și îl păzește de rău și necuviință.

Povestea arată, din mai multe unghiuri, că se poate judeca după indicii puternice. Când soția dregătorului a pretins că Yûsuf încercase să o ademenească, iar el a spus că ea încercase să îl ademenească, un martor din familia ei a mărturisit, adică un arbitru a dat această judecată limpede. Ea îi rupsese cămașa lui Yûsuf când încercase să îl ademenească:

﴿إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قَدْ مِنْ قَبْلِ فَصَدَقْتَ وَهُوَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾

*Dacă îi este ruptă cămașa în față, ea spune adevărul, iar el este
dintre mincinoși.*

Coran · Yûsuf, 12:26

Aceasta ar arăta că el s-a îndreptat spre ea și că încercarea de seducere venea din partea lui.

﴿وَأَن كَانَ قِيصُهُ قَدْ مِّنْ دَبْرٍ فَكَذَّبْتَ وَهُوَ
مِنَ الصَّادِقِينَ﴾

*Iar dacă îi este ruptă cămașa la spate, ea minte, iar el este dintre cei
care spun adevărul.*

Coran · Yūsuf, 12:27

Așa era în realitate: ea îl dorea, iar el fugea și se îndepărta de ea; de aceea i-a rupt cămașa la spate. Le-a devenit limpede că ea fusese cea care încercase să îl ademenească.
Mai târziu a recunoscut pe deplin, spunând:

﴿الآن حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاودَتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الصَّادِقِينَ ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخْنِهِ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
كَيْدَ الْخَائِنِينَ﴾

*Acum s-a vădit adevărul! Eu am încercat să îl ademenească, iar el este
dintre cei care spun adevărul. Aceasta, ca el să știe că nu l-am
trădat în lipsă și că Allah nu călăuzește vicleșugul trădătorilor.*

Coran · Yūsuf, 12:51–52

Tot judecare după indicii a fost găsirea cupei în bagajul fratelui său și aplicarea rânduielilor privitoare la furt pe temeiul acestui indiciu puternic.

Un alt învățământ este că robul trebuie să se țină departe de pricinile ispitelor și să fugă de ele când se ivesc, așa cum a făcut Yūsuf când soția dregătorului a încercat să îl ademenească.

Să știi că mulți comentatori au pomenit, în tâlcuirea dovezii văzute de Yūsuf când s-a ferit de desfrâu, relatări de proveniență israelită care contrazic rațiunea și religia și se împotrivesc desăvârșirii trimișilor. Unii au spus că i s-ar fi arătat Jibrîl în văzduh ori că i s-ar fi arătat Ya'qūb mușcându-și degetele mari, și altele asemenea. Dacă astfel de lucruri i s-ar fi întâmplat chiar și

celui mai nelegiuit om, l-ar fi oprit de la nelegiuire. Toate acestea sunt neadevărate.

La fel de neadevărată este explicația dată de unii cuvintelor:

﴿وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا﴾

Ea îl dorise, iar el o dorise.

Coran · Yûsuf, 12:24

, anume că el ar fi vrut să o lovească. Aceasta este o răstălmăcire vădită. Susținătorul ei a dorit să se îndepărteze de înțelesul cunoscut al dorinței, temându-se să nu presupună vreo lipsă ori micșorare neîngăduită a profețiilor. Însă dacă robul se împotrivește dorinței, pornirii și altora asemenea și pune mai presus de ele teama de Allah și credința, aceasta este o desăvârșire. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَمَن خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ﴾

Iar cel care se teme de înfățișarea înaintea Domnului său va avea două grădini.

Coran · al-Raḥmān, 55:46

Tot astfel, într-o relatare autentică atribuită Profetului, cel care se gândește la o faptă rea, dar nu o săvârșește, primește de la Allah o faptă bună deplină: «A lăsat-o numai pentru Mine». A o lăsa de dragul lui Allah, de teamă de pedeapsa Lui și în nădejdea răsplății Sale, se numără printre cele mai mari acte de adorare. Allah știe cel mai bine.

Povestea arată frumusețea văzută a lui Yûsuf, care a cucerit mintea soției dregătorului și a făcut-o să îl iubească pătimaș. Când femeile l-au văzut, și-au tăiat mâinile, l-au socotit măreț și au spus:

﴿حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾

Slavă lui Allah! Acesta nu este om, ci un înger nobil!

Coran · Yûsuf, 12:31

Ea arată și frumusețea lui lăuntrică: castitatea, sinceritatea deplină și păzirea curăției. Robul trebuie să caute adăpost la Allah când se teme că va cădea în ispitele neascultării și păcatelor, fiind în același timp răbdător și străduindu-se să se țină departe de ele. Așa a făcut Yūsuf, care L-a chemat pe Domnul său spunând:

﴿وَالَا تَصْرَفْ عَنِّي كَيْدَهُنْ أَصَبَ إِلَيْنِ وَأَكُنْ
مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾

Dacă nu îndepărtezi de la mine vicleșugul lor, voi înclina către ele și voi fi dintre cei neștiutori.

Coran · Yūsuf, 12:33

Robul nu are putere, tărie și ocrotire decât prin Allah. Lui i se poruncește să facă ceea ce i s-a poruncit, să lase ceea ce este oprit și să rabde ceea ce i-a fost rânduit, cerând ajutorul Regelui, Cel care răsplătește recunoștința.

Povestea arată meritul credinței depline, al certitudinii și al liniștii dobândite prin Allah și prin pomenirea Sa. Acestea au fost însușirile lui Yūsuf și i-au adus statornicie în toate împrejurările, precum și preocuparea pentru îndatoririle pe care le avea de împlinit în fiecare clipă. În toate stările și schimbările prin care trecea, inima îi era liniștită și sufletul statornic. Nu era cuprins de neliniște din pricina depărtării de tată și de cei dragi, deși cunoștea puternicul dor și iubirea nespusă dintre el și părinți, mai ales dintre el și tatăl său Ya‘qūb. Știa locul în care se afla acesta și putea să îi trimită o veste. Însă înțelepciunea lui Allah a cerut ca întâlnirea să nu aibă loc decât atunci când greutatea ajunsese la culme și încercarea devenise foarte aspră. Allah l-a ajutat și l-a întărit cu alinare de la El. Acesta este unul dintre cele mai de seamă roade ale credinței.

Nu este nimic rău în a cere ajutorul unei făpturi pentru lucrurile obișnuite pe care le poate împlini prin fapta sa, prin cuvânt ori prin transmiterea unei vești. Yûsuf i-a spus celui despre care știa că va scăpa dintre cei doi:

﴿اذكرني عند ربك﴾

Pomenește-mă înaintea stăpânului tău.

Coran · Yûsuf, 12:42

Ține de sinceritatea și caracterul său desăvârșit că, atunci când omul căruia îi ceruse să îl pomenească înaintea stăpânului său a uitat, iar apoi a venit să îl întrebe despre visul regelui, Yûsuf i-a răspuns fără să îl mustre, să îl certe ori să îl trateze urât. Prin buna purtare, robul dobândește o viață bună aici și în Viața de Apoi.

Dacă unui om i se aduce o acuzație de care este nevinovat, nu poate fi învinuit că încearcă să găsească mijloacele prin care adevărul să devină limpede și cunoscut tuturor. Așa a făcut Yûsuf, deși șederea sa în închisoare fusese lungă. Când trimisul a venit să îl cheme înaintea regelui, i-a spus:

﴿ارجع إلى ربك فاسأله ما بال النسوة اللاتي

قطعن أيديهن﴾

Întoarce-te la stăpânul tău și întreabă-l ce au femeile care și-au tăiat mâinile.

Coran · Yûsuf, 12:50

, până la sfârșitul versetului. Nevinovăția sa deplină, lipsită de orice îndoială, a devenit astfel limpede pentru fiecare. Nu a ieșit din închisoare să îl întâlnească pe rege decât după ce fusese dovedit nevinovat, cu demnitate și rang înalt, iar oamenii îi prețuiau cunoașterea, meritul și curăția.

Yūsuf a unit tâlcuirea visului regelui cu îndrumarea asupra faptelor și măsurilor pe care oamenii trebuiau să le ia în anii roditori pentru a se pregăti pentru anii secetoși. Când regele i-a spus:

﴿إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدِينَا مُكِينٌ أَمِينٌ﴾

Astăzi ai la noi un rang trainic și ești vrednic de încredere.

Coran · Yūsuf, 12:54

, aceasta însemna că putea conduce și chibzui treburile regatului. Lucrurile îi erau încredințate datorită cinstei sale, priceperii și deplinei încrederi în el. Regele a fost cel care a început prin a-i încredința conducerea și treburile, iar Yūsuf a propus să răspundă de vistieriile țării, de strângerea și împărțirea roadelor, pentru binele tuturor. De aceea a spus:

﴿اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ﴾

Pune-mă peste vistieriile țării! Eu sunt un păzitor priceput.

Coran · Yūsuf, 12:55

Adică: păstrez bine veniturile și recoltele și știu cum să le întrebuințez și să le chibzuiesc.

Atunci s-a îngrijit ca în anii roditori să se cultive mult și să se strângă recoltele în hambare, păstrate în spice. S-a străduit ca oamenii să fie cumpătați în hrană în anii de belșug, astfel încât grânele să se adune și să fie de folos tuturor. Când au venit anii secetoși și seceta a cuprins ținuturile Egiptului și pe cele din jur, iar proviziile oamenilor s-au sfârșit, ei au început să vină în Egipt din toate părțile. El le măsura cu dreptate și cumpătare, potrivit nevoii: nu îi dădea fiecăruia mai mult de o încărcătură de cămilă, de teamă ca proviziile să nu ajungă la cei care le-ar fi acaparat și astfel cei nevoiași și lipsiți să fie vătămați. De aceea, printre argumentele prin care frații lui Yūsuf au încercat să își convingă tatăl să îl trimită cu ei pe Binyāmīn, au spus:

﴿وَنَزِدَادَ كَيْلَ بَعِيرٍ﴾

Vom căpăta în plus o încărcătură de cămilă.

Coran · Yūsuf, 12:65

Adică, dacă va fi cu noi, vom primi o încărcătură în plus, căci familia lui Ya‘qūb era numeroasă și avea nevoie de multe provizii. Prin aceste fapte mărețe ale lui Yūsuf, oamenii au primit un mare folos: nevoi apăsătoare au fost înlăturate, lipsuri au fost acoperite, iar greutăți și neazuri au fost ușurate.

Povestea arată că ospitalitatea este legiuită și face parte din căile trimișilor, fiind confirmată și de această Lege. Yūsuf a spus:

﴿أَلَا تَرَوْنَ أَنِي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ﴾

Nu vedeți că dau măsura întreagă și că sunt cel mai bun dintre cei care găzduiesc?

Coran · Yūsuf, 12:59

Folosirea mijloacelor de apărare împotriva deochiului sau a altor vătămări nu este oprită, ci este îngăduită ori recomandată, potrivit împrejurărilor. Toate lucrurile se petrec prin hotărârea și rânduiala lui Allah, însă și mijloacele care previn sau înlătură răul fac parte din hotărârea și rânduiala Sa. Condiția este ca robul să le folosească bizuindu-se pe Cel care le dă urmările. Când Ya'qūb a vrut să îi povățuiască pe fiii săi, trimițându-l pe Binyāmīn cu ei, a spus:

﴿يَا بَنِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ
مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أَغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾

Fiii mei, nu intrați pe o singură poartă, ci intrați pe porți diferite! Eu nu vă pot apăra cu nimic de Allah. Judecata Îi aparține numai lui Allah. În El mă încred.

Coran · Yūsuf, 12:67

Preaînaltul a vestit că ei au împlinit porunca tatălui și că aceasta nu le-a folosit împotriva hotărârii lui Allah, ci doar a împlinit o nevoie din sufletul lui Ya'qūb: grija tatălui pentru copii. Legea recunoaște mijloacele folositoare în religie și în viața lumească și îndeamnă la folosirea lor, împreună cu cererea ajutorului lui Allah. S-a transmis autentic că Profetul a spus:

أَحْرَصُ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعْنِ بِاللَّهِ

Stăruie asupra a ceea ce îți folosește și cere ajutorul lui Allah

Este îngăduită folosirea unor procedee și stratageme prin care se ajunge la un drept obligatoriu, recomandat ori îngăduit. Așa a făcut Yûsuf cu fratele său: a pus cupa în bagajul lui, apoi, după plecarea lor, un vestitor a strigat:

﴿أَيُّهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ﴾

O, voi, cei din caravană, sunteți niște hoți!

Coran · Yûsuf, 12:70

Până la cuvintele:

﴿فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرِجَهَا مِنْ وِعَاءِ

أَخِيهِ كَذَلِكَ كَدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي

دِينِ الْمَلِكِ﴾

A început cu sacii lor înainte de sacul fratelui său, apoi a scos-o din sacul fratelui său. Astfel am rânduit Noi un plan pentru Yûsuf. El nu l-ar fi putut lua pe fratele său potrivit legii regelui.

Coran · Yûsuf, 12:70-76

A făcut aceasta împreună cu fratele său ca să poată rămâne lângă el fără ca ceilalți să își dea seama. După ce li s-a întipărit că el era cel care luase cupa, i-a întrebat care era pedeapsa hoțului potrivit religiei lor. Au spus:

﴿جَزَاؤُهُ مِنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ﴾

Pedeapsa lui? Cel în al cărui bagaj va fi găsită va fi el însuși pedeapsa.

Coran · Yûsuf, 12:75

Adică pedeapsa hoțului este să fie luat în stăpânire de cel păgubit. Ei au dat astfel împotriva lor înșiși judecata pe care Yûsuf o urmărea. Dacă i s-ar fi aplicat legea regelui Egiptului, judecata ar fi fost alta. Allah a ușurat această faptă și această judecată pentru ca fratele lui să rămână lângă el. Procedeele de acest fel nu sunt oprite. Oprite sunt procedeele și stratagemele

prin care se ajunge la îngăduirea lucrurilor interzise sau la înlăturarea îndatoririlor.

Se pot folosi exprimări cu înțeles indirect atunci când este nevoie de ele, căci ele oferă o ieșire fără minciună. Povestea arată aceasta în mai multe locuri, între care cuvintele:

﴿ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ﴾

Apoi a scos-o din sacul fratelui său.

Coran · Yūsuf, 12:76

Nu a spus că acesta o furase. La fel, cuvintele:

﴿مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عَنْدَهُ﴾

Allah să ne ferească să luăm pe altcineva decât pe acela la care am găsit lucrul nostru!

Coran · Yūsuf, 12:79

Nu a spus: «*cel care ne-a furat lucrul*». Dacă se spune că astfel un nevinovat a fost acuzat, răspunsul este că a făcut aceasta cu încuviințarea și mulțumirea fratelui său. Când acesta a consimțit, lucrul de temut a fost înlăturat.

Omului nu îi este îngăduit să mărturisească decât despre ceea ce știe, potrivit cuvintelor lor:

﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا﴾

Noi nu am mărturisit decât ceea ce am știut.

Coran · Yūsuf, 12:81

Cunoașterea poate fi dobândită prin mărturisirea omului împotriva sa ori prin găsirea lucrului furat sau a altuia asemenea la el, în mâna ori în bagajul său. Povestea arată că găsirea lucrului furat în mâna hoțului este o dovadă și un indiciu că el este hoțul. Din acest motiv a fost dată, iar ei au dat la rândul lor, judecata privitoare la hoț împotriva fratelui lui Yūsuf.

Un alt învățământ este marea încercare prin care Allah l-a trecut pe profetul și alesul Său Ya'qūb, rânduind despărțirea lui de Yūsuf pentru această lungă perioadă. După socotința cea mai

probabilă, ea a ajuns la treizeci de ani sau mai mult. Yûsuf a stat mai întâi o vreme în casa dregătorului înainte de închisoare: se poate ca aceasta să fi fost între șapte și zece ani ori cam atât, după o apreciere aproximativă. Apoi a rămas câțiva ani în închisoare; cel mai adesea se spune că au fost șapte. După ieșire au urmat cei șapte ani roditori: astfel se adună aproximativ douăzeci și unu de ani. Apoi au început cei șapte ani secetoși, iar frații lui Yûsuf au venit la el de mai multe ori. Se pare că întâlnirea a avut loc spre sfârșitul lor, ceea ce duce aproape de treizeci de ani. În toată această vreme, tristețea nu a părăsit inima lui Ya'qûb. Plângea mereu, până când ochii i s-au albit de tristețe și și-a pierdut vederea. Totuși, răbda hotărârea lui Allah și nădăjduia răsplata de la El. Își luase angajamentul să aibă răbdare și, fără îndoială, l-a împlinit. Aceasta nu contrazice cuvintele sale:

﴿إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحْزَنِي إِلَى اللَّهِ﴾

Numai lui Allah mă plâng de suferința și tristețea mea.

Coran · Yûsuf, 12:86

Plângerea către Allah nu contrazice răbdarea. Ceea ce o contrazice este plângerea către făpturi.

Ușurarea vine împreună cu necazul. Când necazul lui Ya‘qūb s-a întetit și a spus: «Vai, durerea mea pentru Yūsuf!», a spus și:

﴿يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيَاسُوا

مِنْ رَّوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَاسُ مِنْ رَّوْحِ اللَّهِ إِلَّا
الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾

Fiii mei, mergeți și căutați vești despre Yūsuf și fratele său și nu deznădăjduiți de alinarea lui Allah! Numai neamul necredincios deznădăjduiește de alinarea lui Allah.

Coran · Yūsuf, 12:87

Când frații au intrat la Yūsuf, au stat înaintea lui în starea celor împinși de nevoie și au spus:

﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَأَهْلُنَا الضَّرَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ﴾

O, dregătorule, pe noi și pe familiile noastre ne-a atins nenorocirea și am venit cu o marfă de puțin preț.

Coran · Yūsuf, 12:88

Adică puțină și neînsemnată, care nu putea împlini ceea ce trebuia.

﴿فَأَوْفَ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ
يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾

Dă-ne măsura întreagă și fă milostenie față de noi! Allah îi răsplătește pe cei care fac milostenie.

Coran · Yūsuf, 12:88

Când suferința a ajuns la culme din toate părțile, el li s-a făcut cunoscut. Astfel, părinții, frații și familiile lor au primit marea

veste bună. Vătămarea și nenorocirea au trecut, iar în locul lor au venit veselia, bucuria și belșugul.

Allah îi încearcă pe profeții și aleșii Săi prin greutate și belșug, bucurie și tristețe, înlesnire și dificultate, pentru ca adorarea lor față de El să se arate în ambele stări: prin mulțumire în belșug și prin răbdare în greutate și încercare. Astfel Își desăvârșește binefacerile asupra lor. Așa i-a încercat pe Ya'qûb și Yûsuf, precum și pe ceilalți profeți și aleși ai Săi.

Omului îi este îngăduit să vorbească despre ceea ce simte și despre boala, sărăcia ori altă stare în care se află, fără nemulțumire față de hotărârea divină. Frații lui Yûsuf au spus: *«Pe noi și pe familiile noastre ne-a atins nenorocirea»*, iar Yûsuf nu i-a dezaprobat.

Povestea arată meritul evlaviei și al răbdării. Orice bine din această viață și din Viața de Apoi este unul dintre roadele lor, iar deznodământul celor care le au este cel mai bun. Yûsuf a spus:

﴿قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾

Allah Și-a revărsat harul asupra noastră. Pe cel care se teme de Allah și rabdă — Allah nu pierde răsplata celor care fac bine.

Coran · Yûsuf, 12:90

Când robul spune despre sine că a avut evlavie și răbdare, dacă spune adevărul și există un folos, aceasta ține de pomenirea binefacerii lui Allah. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾

Iar despre binefacerea Domnului tău vorbește!

Coran · al-Đuḥā, 93:11

Aceasta cuprinde binefacerile lumști și pe cele religioase.

Allah le adună celor evlavioși binele acestei vieți și al Vieții de Apoi, după cum arată acest verset și cel de mai înainte:

﴿نصيب برحمتنا من نشاء ولا نضيع أجر المحسنين ولا أجر
الآخرة خير للذين آمنوا وكانوا يتقون﴾

*Îndreptăm mila Noastră spre cine voim și nu pierdem răsplata celor
care fac bine. Iar răsplata Vieții de Apoi este mai bună pentru cei
care cred și au evlavie.*

Coran · Yūsuf, 12:56-57

În belșug și bucurie, robul trebuie să își amintească starea de tristețe și greutate, pentru a-și spori mulțumirea și lauda către Allah. De aceea Yūsuf a spus:

﴿وقد أحسن بي إذ أخرجني من السجن وجاء بكم
من البدو﴾

*El mi-a făcut bine când m-a scos din închisoare și v-a adus din
pustiu.*

Coran · Yūsuf, 12:100

Robul trebuie să Îl roage mereu, cu smerenie, pe Allah să îi întărească credința și să folosească mijloacele care o întăresc. Să Îi ceară un sfârșit bun și desăvârșirea binefacerii, pomenind înaintea Domnului său binefacerile deja primite și rugându-L să le desăvârșască și să îi dea un bun deznodământ. Yûsuf a spus:

﴿رب قد آتيتني من الملك وعلمتني من تأويل الأحاديث
فاطر السماوات والأرض أنت وليي في الدنيا والآخرة
توفني مسلماً وألحقني بالصالحين﴾

Domnul meu, mi-ai dăruit din stăpânire și m-ai învățat tâlcuirea lucrurilor. Creator al cerurilor și al pământului! Tu ești Ocrotitorul meu în această viață și în Viața de Apoi. Ia-mi sufletul ca musulman și alătură-mă celor drepecți!

Coran · Yûsuf, 12:101

Aceasta nu era o dorință a lui Yûsuf de a muri, cum au crezut unii, ci o rugămintă către Allah să îi facă bun sfârșitul și să îl facă să moară în Islam, așa cum robul Îi cere mereu Domnului său. Allah i-a dăruit lui Yûsuf frumusețea iertării față de frații săi. Le-a iertat trecutul și a făgăduit că pe viitor nu îi va muștra și nu va pomeni nimic din el, fiindcă i-ar fi rănit și întristat, iar ei arătaseră căință deplină. De aceea a spus:

﴿من بعد أن نزع الشيطان بيني وبين إخوتي﴾

După ce Șeitan a stârnit vrajbă între mine și frații mei.

Coran · Yûsuf, 12:100

Nu a spus: «*după ce i-a ațâțat pe ei*», ci a pus fapta pe seama lui Șeitan, care îl despărțise de frații săi. Aceasta arată o noblețe și o mărinimie desăvârșite.

În această istorisire măreață se află dovezi ale trimiterii lui Muḥammad — pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui! El a povestit-o întocmai, deși nu citise nimic din cărțile anterioare, nu stătuse în preajma celor care le cunoșteau și nu învățase de la nimeni. Era doar o revelație pe care Allah i-o dăruise. De aceea a spus:

﴿تلك من أنباء الغيب نوحيها إليك ما كنت تعلمها أنت
ولا قومك من قبل هذا﴾

Acestea sunt vești ale celor nevăzute, pe care ți le revelăm. Nici tu, nici neamul tău nu le știați înainte de aceasta.

Coran · Hūd, 11:49

Allah a amintit acest înțeles în povestea sa și în cele ale altor profeți.

Cele nevăzute sunt de două feluri: lucruri din trecut, a căror cunoaștere se stinsese, despre care Allah l-a înștiințat, și lucruri viitoare, despre care Allah l-a înștiințat înainte să aibă loc. Ele s-au petrecut și continuă să se petreacă unul după altul, potrivit celor vestite de Profet în Cartea lui Allah și în Sunna Trimisului Său. Toate sunt dovezi ale trimiterii sale.

În cuvintele Preaînaltului:

﴿إن النفس لأمارة بالسوء إلا ما رحم ربي﴾

Sufletul îndeamnă stăruitor la rău, afară de acela de care Domnul meu Se îndură.

Coran · Yūsuf, 12:53

, se află dovada că aceasta este însușirea sufletului în sine. El nu iese din această stare decât prin mila și purtarea de grijă a lui Allah, deoarece sufletul este nedrept și neștiutor, iar din nedreptate și neștiință nu vine decât rău. Dacă Allah Se îndură de rob și îi dăruiește cunoaștere folositoare și urmarea dreptății în caracter și fapte, sufletul său iese din această stare. Devine liniștit prin ascultarea și pomenirea lui Allah, nu îl mai îndeamnă pe om

decât la bine, iar deznodământul său este harul și răsplata lui Allah.

Preaînaltul a spus:

﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمَطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً
فَادْخِلِي فِي عِبَادِي وَادْخِلِي جَنَّتِي﴾

O, suflet liniștit! Întoarce-te la Domnul tău mulțumit și primit cu mulțumire! Intră între robii Mei și intră în Grădina Mea!

Coran · al-Fajr, 89:27-30

Robul trebuie să se străduiască să își îndrepte sufletul și să îl scoată din această stare vrednică de mustrare: aceea de a îndemna la rău. Să o facă prin strădanie, prin însușirea celui mai frumos caracter și prin rugăciune neîncetată către Allah. Să rostească des rugăciunea transmisă: «O, Allah, călăuzește-mă către cele mai bune fapte și însușiri! Nimeni nu călăuzește către cele mai bune dintre ele în afară de Tine. Îndepărtează de la mine faptele și însușirile rele! Nimeni nu le îndepărtează de la mine în afară de Tine».

În cuprinsul poveștii se vedește, în multe feluri, meritul cunoașterii. Ea este un mijloc al înălțării în această viață și în Viața de Apoi și al îndreptării religiei și vieții lumești. Yûsuf nu a dobândit ceea ce a dobândit decât prin cunoaștere. De aceea tatăl său i-a spus:

﴿وَكَذَٰلِكَ يُجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾

Astfel te va alege Domnul tău și te va învăța tâlcuirea lucrurilor.

Coran · Yûsuf, 12:6

Allah i-a dăruit, pe când locuia la dregătorul Egiptului, răgazul de a se dedica învățării. Prin cunoaștere a dobândit treapta facerii de bine și, prin ea, a ieșit din închisoare cu cinste și demnitate. A căpătat un loc trainic pe lângă regele Egiptului, iar acesta l-a ales pentru sine după ce i-a vorbit și i-a cunoscut știința. Prin cunoaștere a chibzuit treburile oamenilor din ținuturile Egiptului, îndreptându-le viața lumească și păstrând, întrebuițând și împărțind bine visteriile țării. La sfârșitul întâmplărilor sale, când l-a cerut Domnului său să îi fie Ocrotitor, a pomenit cunoașterea drept binefacere, spunând:

﴿رب قد آتيتني من الملك وعلمتني من تأويل الأحاديث
فاطر السماوات والأرض أنت وليي في الدنيا والآخرة
توفني مسلماً وألحقني بالصالحين﴾

Domnul meu, mi-ai dăruit din stăpânire și m-ai învățat tâlcuirea lucrurilor. Creator al cerurilor și al pământului! Tu ești Ocrotitorul meu în această viață și în Viața de Apoi. Ia-mi sufletul ca musulman și alătură-mă celor drepecți!

Coran · Yūsuf, 12:101

Meritele cunoașterii și roadele ei de seamă, de acum și de mai târziu, nu pot fi numărate și cuprinse.

Vindecarea bolilor se poate dobândi atât prin leacuri materiale, cât și prin mijloace dăruite de Domnul. Prin acest al doilea fel se dobândesc chiar vindecări care nu se pot dobândi altfel. Ochii lui Ya'qūb se albiseră de tristețe și își pierduse vederea. Allah i-a rânduit vindecarea și redobândirea vederii prin cămașa lui Yūsuf: când aceasta i-a fost așezată pe față, și-a recăpătat vederea. În ea se afla mirosul lui Yūsuf, iar boala ochilor săi venise din tristețea pentru el. Astfel, prin blânda purtare de grijă a lui Allah, singurul său leac s-a aflat în cămașa purtată pe trupul lui Yūsuf.

Cine spune că acea cămașă era din Paradis nu are o dovadă pentru aceasta. Allah este în stare să îl vindece fără niciun mijloc, însă El este Înțelept și a făcut ca lucrurile să urmeze mijloace și rânduiești pe care mințile le pot cunoaște sau nu. Un caz asemănător este cel al lui Ayyûb — pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui! Boala și suferința îl aduseseră într-o stare în care vindecarea părea cu neputință și îi lăsase fără putere pe medici. Când Allah a voit să îl vindece, i-a poruncit să lovească pământul cu piciorul. I-a făcut să țâșnească un izvor rece și i-a poruncit să bea din el și să se spele. Allah a îndepărtat astfel suferința dinlăuntrul și din afara trupului său, iar el a revenit la cea mai bună înfățișare pe care ai putea-o vedea. Preaînaltul a spus:

﴿اركض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب﴾

Lovește cu piciorul! Iată apă rece pentru spălat și pentru băut.

Coran · Șād, 38:42

El îi vindecă pe robi prin leacuri și mijloace materiale, precum și prin mijloace dumnezeiești, nevăzute:

﴿وإن يمسسك الله بضر فلا كاشف له إلا هو﴾

Dacă Allah te atinge cu un rău, nimeni în afară de El nu îl poate înlătura.

Coran · al-An'âm, 6:17

Tot astfel, El face să existe lucrurile prin mijloace materiale cunoscute și prin mijloace dumnezeiești pe care mințile nu le pot pătrunde, precum minunile profeților, darurile extraordinare ale apropiaților Săi și semnele Sale din suflete și din univers. El este vrednic de laudă pentru toate acestea.

La nevoie este îngăduit să le ceri oamenilor, mai ales regilor, ajutor, potrivit cuvintelor fraților lui Yūsuf:

﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَأَهْلُنَا الضَّرَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةِ مَرْجَاةٍ
فَأَوْفَ لَنَا الْكِيلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾

O, dregătorule, pe noi și pe familiile noastre ne-a atins nenorocirea și am venit cu o marfă de puțin preț. Dă-ne măsura întreagă și fă milostenie față de noi! Allah îi răsplătește pe cei care fac milostenie.

Coran · Yūsuf, 12:88

Au cerut să fie tratați cu îngăduință în schimbul comercial și să li se facă milostenie fără ceva în schimb. Am spus «mai ales regilor», fiindcă acestora nu li se cere din bunurile personale, ci din vistieria publică, destinată binelui tuturor. Printre cele mai însemnate interese se numără înlăturarea nevoii celor aflați în strâmtoare.

Termenul «neștiință», așa cum se folosește pentru lipsa cunoașterii, se folosește și pentru lipsa stăpânirii de sine și pentru săvârșirea păcatului. Preaînaltul a spus:

﴿وَالَا تَصْرَفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبَ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ
مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾

Dacă nu îndepărtezi de la mine vicleșugul lor, voi înclina către ele și voi fi dintre cei neștiutori.

Coran · Yūsuf, 12:33

Și:

﴿هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يَوْسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَتَمَّ جَاهِلُونَ﴾

Știți ce i-ați făcut lui Yūsuf și fratelui său, pe când erați neștiutori?

Coran · Yūsuf, 12:89

Aici nu înseamnă lipsa cunoașterii, ci lipsa punerii ei în faptă și aruncarea în păcate. Din aceeași categorie sunt cuvintele lui Mūsā:

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾

Caut adăpost la Allah să fiu dintre cei neștiutori.

Coran · al-Baqara, 2:67

, precum și cuvintele:

﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ

﴿مِنْ قَرِيبٍ﴾

Allah primește căința celor care săvârșesc răul din neștiință, apoi se căiesc curând.

Coran · al-Nisā', 4:17

Oricine nu ascultă de Allah este neștiutor în privința nepunerii în faptă a cunoașterii. Cunoașterea adevărată este cea care înlătură neștiința și duce la faptă.

Din cuvintele Preaînaltului:

﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ﴾

Cel care o aduce va primi o încărcătură de cămilă, iar eu sunt chezaș pentru ea.

Coran · Yūsuf, 12:72

, s-au dedus dovezi pentru trei capitole ale științei juridice: răsplata făgăduită pentru împlinirea unei lucrări, garanția și chezașia. Cuvintele:

﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ﴾

Cel care o aduce va primi o încărcătură de cămilă.

Coran · Yūsuf, 12:72

sunt o formă de răsplată făgăduită, numită ju'āla: se stabilește un bun cunoscut ori apropiat de unul cunoscut, cum este o încărcătură de cămilă, a cărei mărime este cunoscută prin uz, pentru cel care împlinește o lucrare, fie că întinderea ei este cunoscută, fie că nu este. Aceasta este îngăduită datorită folosului pentru cel care făgăduiește și pentru cel care lucrează. Iar cuvintele:

﴿وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ﴾

Eu sunt chezaș pentru ea.

Coran · Yūsuf, 12:72

înseamnă: garantez și mă pun chezaș. Acestea sunt contracte de întărire a drepturilor, prin care schimburile se extind și se îndreaptă.

Punerea în faptă a Legii aduce îndreptarea pământului și a ținuturilor și buna rânduială a lucrurilor. Săvârșirea păcatelor, precum furtul și altele, le strică. Frații au spus:

﴿تَاللّٰهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنَفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا

كُنَّا سَارِقِينَ﴾

Pe Allah, știți că nu am venit să răspândim stricăciunea pe pământ și că nu am fost hoți!

Coran · Yūsuf, 12:73

Cât de multe sunt locurile în care Coranul spune limpede că păcatele și împotrivirea față de trimiși înseamnă stricăciune pe pământ, iar urmarea trimișilor înseamnă îndreptarea deplină a religiei și a vieții lumești!

Povestea dovedește marele principiu pe care Allah l-a arătat și repetat în Cartea Sa: fiecărui suflet îi revine binele și răsplata pe care le-a câștigat și tot lui îi revine răul și pedeapsa pe care le-a dobândit; nimeni nu poartă povara altuia. Yûsuf a spus:

﴿مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعِنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذَا لَظَالِمُونَ﴾

Allah să ne ferească să luăm pe altcineva decât pe acela la care am găsit lucrul nostru! Atunci am fi, cu adevărat, nedrepti.

Coran · Yûsuf, 12:79

Povestea îndeamnă la folosirea mijloacelor care aduc binele și feresc de cele neplăcute. Mai multe locuri din ea arată acest mare principiu. Împlinirea lui cere ca omul să folosească mijloacele cerând ajutorul lui Allah și încrezându-se în El. Ya'qûb a folosit mijloacele care îi stăteau în putere, cerându-le copiilor să îl păzească pe Yûsuf și apoi pe fratele său, când l-a trimis cu ei. Totuși, a spus:

﴿فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾

Allah este cel mai bun Păzitor și El este Cel mai milostiv dintre cei milostivi.

Coran · Yûsuf, 12:64

Tot astfel, când nenorocirile îl apasă și îl lovesc necazurile, robul trebuie să rabde și să ceară ajutorul lui Allah. După ce frații lui Yûsuf au făcut ceea ce au făcut și marea nenorocire s-a abătut asupra lui Ya'qûb, acesta a spus:

﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾

Allah este Cel de la care cer ajutor împotriva celor pe care le povestiți.

Coran · Yûsuf, 12:18

Răbdarea în ascultare, răbdarea de a se feri de cele oprite și răbdarea în nenorociri nu se împlinesc și nu îi aduc izbândă omului decât prin ajutorul lui Allah și prin faptul că robul nu se bizuie pe sine. Yūsuf a spus:

﴿وَالَا تَصْرَفْ عَنِّي كَيْدَهُنْ أَصَبَ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ
مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾

Dacă nu îndepărtezi de la mine vicleșugul lor, voi înclina către ele și voi fi dintre cei neștiutori.

Coran · Yūsuf, 12:33

Capitolul al optulea: Îndrumarea către o cale de dezbatere folositoare și punerea față în față a adevărului și neadevărului

Povestea îndrumă spre o cale folositoare de argumentare și de punere față în față a adevărului și neadevărului: arătarea binelui și foloaselor adevărului, de acum și din Viața de Apoi, precum și a contrariilor lor din neadevăr. În chemarea lui Yûsuf la unicitatea lui Allah, Preaînaltul a spus:

﴿يَا صَاحِبِ السِّجْنِ أَأَرَبَابَ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرَ أَمِ اللَّهُ
الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾

*O, voi, cei doi tovarăși ai mei de temniță! Sunt mai buni niște
stăpâni feluriți sau Allah, Cel Unic, Atotstăpânitor?*

Coran · Yûsuf, 12:39

A arătat urățenia asocierii de parteneri lui Allah, starea ei rea și urmarea bănuielilor neadevărate. Fiecare grup de politeiști are ceva pe care îl adoră: foc, idol, mormânt, mort sau alte divinități felurite, care nu stăpânesc nici pentru ele însele, nici pentru cei care le adoră folosul ori vătămarea, moartea, viața sau învierea. Fiecare grup îl socotește pe celălalt rătăcit, iar toți sunt rătăciți și sortiți pieirii. Sunt oare acești stăpâni și aceste divinități mai bune sau Allah, Cel Unic, Atotstăpânitor?

A pomenit trei însușiri cuprinzătoare și mărețe ale Lui. El este Allah, căruia Îi aparțin numele și atributele cele mai înalte și de la care vin toate binefacerile. Prin aceasta este vrednic să fie Dumnezeu adorat, Dumnezeu locuitorilor pământului și al locuitorilor cerului: El este Dumnezeu în cer și Dumnezeu pe pământ. El este Cel Unic, singurul care are fiecare însușire a desăvârșirii, fără seamăn în măreție și frumusețe, fără partener în vreo faptă a Sa. Și este Atotstăpânitor peste orice: întreaga lume de sus și de jos este supusă puterii Sale, plecată înaintea măreției Sale și smerită înaintea tăriei și stăpânirii Sale. Cel care are aceste

însușiri mărețe este singurul vrednic de adorare, fără niciun partener.

Religia cea dreaptă, urmată de toți trimișii și de cei care îi urmează, este adorarea numai a lui Allah, fără a-I asocia vreun partener. Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّ الْحَكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
الدين القيم﴾

Judecata Îi aparține numai lui Allah. El a poruncit să nu adorați decât pe El. Aceasta este religia cea dreaptă.

Coran · Yūsuf, 12:40

Ea este religia dreaptă, care îndreaptă credințele, caracterul și faptele și fără de care treburile religiei și ale vieții lumești nu se pot așeza drept.

Este obligatorie recunoașterea binefacerilor religioase și lumești ale lui Allah, potrivit cuvintelor:

﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا﴾

Acesta este harul lui Allah asupra noastră.

Coran · Yūsuf, 12:38

El este Cel care dăruiește sănătatea, cele necesare traiului și tot ce ține de acestea, precum și binefacerea Islamului, a credinței, a ascultării și a celor legate de ele. Robul trebuie să le recunoască în inimă, să vorbească despre ele și să se folosească de ele pentru a asculta de Binefăcător.

Desăvârșirea în adorarea lui Allah și bunătatea față de robi sunt mijloace de dobândire a cunoașterii și a binelui acestei vieți și al Vieții de Apoi. Preaînaltul a spus:

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حِكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾

*Când a ajuns la maturitate, i-am dăruit înțelepciune și cunoaștere.
Astfel îi răsplătim pe cei care fac bine.*

Coran · Yûsuf, 12:22

Și:

﴿نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ وَلَا أَجْرَ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾

*Îndreptăm mila Noastră spre cine voim și nu pierdem răsplata celor
care fac bine. Iar răsplata Vieții de Apoi este mai bună pentru cei
care cred și au evlavie.*

Coran · Yûsuf, 12:56-57

Allah a făcut astfel din împlinirea binelui un mijloc de dobândire a acestor trepte înalte.

Privirea către țintele îndrăgite ușurează greutățile care apar pe calea spre ele. Când robul cunoaște deznodământul lucrului și binele acestei vieți și al Vieții de Apoi la care va duce, greutatea îi devine mai ușoară și își găsește mângâiere în țintă. Preaînaltul a spus:

﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾

I-am revelat: «Tu le vei vesti această faptă a lor, fără ca ei să-și dea seama».

Coran · Yûsuf, 12:15

În această stare tulburătoare, Allah i-a revelat lui Yûsuf că lucrurile aveau să ajungă la bine și înlăunț: după înjosirea venită din partea fraților, el avea să fie mai presus de ei și să aibă un deznodământ vrednic de laudă. În aceasta se află o blândă purtare

de grijă, mângâiere și ușurare a încercării care fac parte dintre cele mai mari binefaceri ale lui Allah asupra robului. Pentru acest înțeles mareț, Allah le amintește robilor Săi, în greutăți și împrejurări tulburătoare, răsplata și binele ce vor urma și nădejdea în harul Său. Preaînaltul a spus:

﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْمُونُ فَإِنَّهُمْ يَأْمُونُ كَمَا تَأْمُونُ وَتَرْجُونَ مِنْ اللَّهِ
مَا لَا يَرْجُونَ﴾

*Dacă voi suferiți, și ei suferă așa cum suferiți voi, însă voi
nădăjduiți de la Allah ceea ce ei nu nădăjduiesc.*

Coran · al-Nisā', 4:104

Cuvintele Preaînaltului:

﴿وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابَةِ الْجَبِّ﴾

S-au învoit să îl arunce în fundul fântânii.

Coran · Yūsuf, 12:15

dovedesc că toți au ajuns la părerea celui care spusese:

﴿لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غِيَابَةِ الْجَبِّ﴾

Nu îl omorâți pe Yūsuf, ci aruncați-l în fundul fântânii.

Coran · Yūsuf, 12:10

La fel, cuvintele:

﴿وَالَا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَ أَصَبَ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ
الْجَاهِلِينَ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَ﴾

*Dacă nu îndepărtezi de la mine vicleșugul lor, voi înclina către ele și
voi fi dintre cei neștiutori. Domnul său i-a răspuns și a îndepărtat de
la el vicleșugul lor.*

Coran · Yūsuf, 12:33-34

arată că femeile au ajutat-o pe soția dregătorului împotriva lui Yûsuf și au început să îl îndemne spre acea faptă. După ce au văzut frumusețea lui strălucitoare, i-au devenit ajutoare, deși înainte o muștraseră spunând:

﴿امرأة العزيز تراود فتاها عن نفسه قد شغفها حبا إنا
لنراها في ضلال مبين﴾

*Soția dregătorului încearcă să își ademenească tânărul slujitor.
Iubirea pentru el i-a pătruns inima. Noi o vedem într-o rătăcire
vădită.*

Coran · Yûsuf, 12:30

Contractele se încheie prin cuvintele și faptele care le arată, fără deosebire între contractele de dăruire și cele de schimb. Yûsuf le-a dat fraților săi înapoi, fără știrea lor, marfa cu care își cumpăraseră proviziile. Când și-au deschis lucrurile, și-au găsit marfa în bagaje, după cum spune versetul. Aceasta s-a făcut fără ofertă și acceptare rostite, fiindcă fapta și consimțământul le arătau.

Dacă se întreabă: cum a rămas ascuns de Ya'qûb locul în care se afla Yûsuf, deși distanța dintre ei era mică, trecuse mult timp, dorința de a-l găsi era atât de puternică și stăruitoare, Ya'qûb știa că este în viață și dorea neapărat să îl întâlnească?

Răspunsul este: aceasta nu este ceva uimitor pentru puterea lui Allah. Oricât de puternice ar fi mijloacele, ele nu ies de sub hotărârea și rânduiala Sa. Allah Preaînaltul a voit ca reunirea să aibă loc numai la vremea pe care o stabilise și în starea pe care o voise, datorită marilor înțelepciuni din aceasta. Când Allah voiește un lucru la o vreme anumită, rânduiește mijloace materiale sau nevăzute care împiedică împlinirea lui înainte de soroc, așa cum rânduiește mijloacele prin care se împlinește ceea ce voiește. Mijloacele sunt în mâna Celui Atotputernic, Înțelept.

Aceasta nu este mai uimitoare decât întâmplarea fiilor lui Israel în rătăcirea lor. Erau un neam numeros, iar locul rătăcirii avea întindere mică, în mijlocul multor sate și orașe. Timp de patruzeci

de ani nu au găsit drumul spre țința lor și nu le-a fost înlesnit
cineva care să îi îndrume spre ea. Tot astfel, oamenii peșterii au
rămas în peștera lor trei sute nouă ani, într-o grotă apropiată de
un oraș mare, fără ca cineva să ajungă la ei în această lungă
perioadă, pentru un lucru pe care Allah îl voia. Aceste lucruri și
altele asemenea sunt dovezi ale desăvârșirii puterii și înțelepciunii
lui Allah.

În plus, Yûsuf a rămas o vreme, cunoscută de Allah, în casa dregătorului, apoi o vreme în închisoare, după care s-a înălțat la conducerea regatului. Cui i-ar fi trecut prin minte că va trece de la robie și închisoare la o mare stăpânire? Apoi, cel mai probabil, când a preluat funcția, era cunoscut oamenilor prin numele dregătoriei sale, ca ministru al regelui, iar numele său propriu îl știa prea puțină lume, așa cum se întâmplă de obicei cu regii și cei asemenea lor. De aceea, când frații au venit la el, el i-a recunoscut, dar ei nu l-au recunoscut, din pricina strălucirii dregătoriei sale. Se despărțiseră de el și când era mic, iar acum îl vedeau după ce crescuse. Se știe că înfățișarea omului se schimbă când ajunge la maturitate. Allah știe cel mai bine.

Aceasta este explicația dinspre Ya‘qūb și fiii săi. Dinspre Yūsuf, el știa și a urmărit amânarea până când avea să se împlinească termenul rânduit. De aceea, frații au venit la el, iar el i-a recunoscut fără să li se facă cunoscut și nu i-a chemat pe părinți și familie decât la sfârșitul întâmplărilor. Preaînaltul spune despre Ya‘qūb, la începutul celor făcute de fiii săi fratelui lor Yūsuf:

﴿بل سولت لكم أنفسكم أمرا فصبر جميل والله المستعان
على ما تصفون﴾

*Sufletele voastre v-au înfrumusețat un lucru. Răbdare frumoasă!
Allah este Cel de la care cer ajutor împotriva celor pe care le
povestiti.*

Coran · Yūsuf, 12:18

Iar când lucrurile s-au îngreunat și celălalt fiu a fost reținut, spune:

﴿يَا سُلَيْمُ لَكَ أَنْفُسُكُمْ أَمَّا فَصَبِرْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ
يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾

*Sufletele voastre v-au înfrumusețat un lucru. Răbdare frumoasă!
Poate Allah mi-i va aduce pe toți. El este Atoateștiutorul, Înțeleptul.*

Coran · Yûsuf, 12:83

Aceasta dovedește că aleșii lui Allah întâmpină la început nenorocirile și încercările cu răbdare și cererea ajutorului Stăpânului. Când ele ajung la capăt și greutatea atinge culmea, le întâmpină cu răbdare, nădejde în ușurare și speranță. Allah le dă izbânda de a-L adora în ambele stări. Apoi, când le îndepărtează încercarea, ei răspund cu mulțumire, laudă către Allah și o cunoaștere sporită a blândeii Sale purtări de grijă. Yûsuf a spus:

﴿يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا
وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكَ مِنْ
الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي
لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾

*Tată, aceasta este tâlcuirea visului meu de odinioară! Domnul meu
l-a făcut adevărat. El mi-a făcut bine când m-a scos din închisoare
și v-a adus din pustiu, după ce Șeitan a stârnit vrajbă între mine și
frații mei. Domnul meu lucrează cu blândețe în ceea ce voiește. El
este Atoateștiutorul, Înțeleptul.*

Coran · Yûsuf, 12:100

Cuvintele Preaînaltului:

﴿مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعِنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذَا لَظَالِمُونَ﴾

Allah să ne ferească să luăm pe altcineva decât pe acela la care am găsit lucrul nostru! Atunci am fi, cu adevărat, nedrepti.

Coran · Yūsuf, 12:79

arată că nimeni nu poartă povara altuia. Din ele se desprinde și o chestiune subtilă: binefacerea este binefacere numai dacă nu cuprinde săvârșirea unui lucru oprit ori lăsarea unei obligații. Ei i-au cerut lui Yūsuf să le facă bine, lăsând acest frate să plece la tatăl său și luându-l pe unul dintre ei în loc. El a refuzat și a spus:

﴿مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعِنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذَا لَظَالِمُونَ﴾

Allah să ne ferească să luăm pe altcineva decât pe acela la care am găsit lucrul nostru! Atunci am fi, cu adevărat, nedrepti.

Coran · Yūsuf, 12:79

Dacă binefacerea cuprinde părăsirea dreptății, ea devine nedreptate. De aceea, favorizarea unor copii în dauna altora ori a unor soții în dauna altora, deși este un bine pentru cei favorizați, nu este îngăduită, fiindcă înseamnă părăsirea dreptății. La fel sunt și cele asemănătoare. Allah știe cel mai bine.

De semnele lui Allah se folosește cel care întreabă căutând călăuzirea și urmărind cunoașterea și urmarea adevărului. Preaînaltul a spus:

﴿لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ لِلْمُتَسَائِلِينَ﴾

În Yūsuf și frații săi au fost, cu adevărat, semne pentru cei care întreabă.

Coran · Yūsuf, 12:7

Cât despre cei nepăsători și întorși de la adevăr ori potrivnicii încăpățânați, lor li se potrivesc cuvintele Preaînaltului:

﴿إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ
كُلْ آيَةٌ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾

Cei împotriva cărora s-a împlinit cuvântul Domnului tău nu vor crede, chiar de le-ar veni orice semn, până când vor vedea pedeapsa dureroasă.

Coran · Yûnus, 10:96–97

Cercetarea semnelor recitate ale lui Allah și a semnelor Sale din univers îi folosește celui care urmărește adevărul, după cum a spus Preaînaltul:

﴿يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ﴾

Prin el, Allah îi călăuzește pe căile păcii pe cei care urmează mulțumirea Sa.

Coran · al-Mā'ida, 5:16

Cât de des pune Coranul această condiție pentru folosirea semnelor: «*În aceasta sunt semne pentru credincioși*», «*semne pentru cei cu certitudine*», «*semne pentru cei înzestrați cu minte*», pentru cei cu minte și cu vedere pătrunzătoare!

Sfatul este folositor în orice lucru, chiar și pentru micșorarea răului. Frații lui Yûsuf s-au sfătuit ce să îi facă: să îl ucidă ori să îl arunce într-un ținut. În cele din urmă au primit părerea celui care le-a propus să îl arunce în fântână, ca să îl ia vreo caravană. Aceasta este o dovadă pentru regula cunoscută: alegerea celui mai ușor dintre două rele este preferabilă celui mai grav.

Când s-a hotărât să fie luat cel în al cărui bagaj fusese găsită cupa, au încercat să îl convingă pe Yūsuf să ia pe altcineva în locul lui, fiindcă știau cât de greu îi va fi tatălui lor. El a refuzat. Atunci s-au retras să se sfătuiască în taină și au primit părerea celui mai mare dintre ei: acesta să rămână în Egipt, urmărind situația fratelui său, iar ei să plece cu provizii pentru familie și să îi povestească tatălui întâmplarea în amănunt. Fără îndoială, rămânerea lui în Egipt era mai ușor de îndurat pentru Ya'qūb și dădea mai multă nădejde pentru atingerea țintei. Era și o formă de solidaritate cu cei doi frați, Yūsuf și Binyāmīn. De aceea Ya'qūb a spus:

﴿عسى الله أن يأتيني بهم جميعا إنه هو العليم الحكيم﴾

Poate Allah mi-i va aduce pe toți. El este Atoateștiutorul, Înțeleptul.

Coran · Yūsuf, 12:83

Ya'qūb nu și-a crezut fiii când au spus că lupul îl mâncase și au înscenat acele indicii menite să le susțină vorbele, fiindcă un lucru cunoscut nu este răsturnat de îndoială și închipuire. Din visul lui Yūsuf și poate și din altele, el știa la ce avea să ajungă starea acestuia: la desăvârșirea binefacerii care îl cuprindea atât pe el, cât și familia lui Ya'qūb. Povestea arată și că omul nu trebuie să se lase înșelat doar de înfățișarea indiciilor.

Când la Shurayḥ a venit o femeie împreună cu potrivnicul ei, a început să plângă. Unul dintre cei prezenți i-a spus lui Shurayḥ: «Cred că biata femeie a fost nedreptățită». Shurayḥ a răspuns: «Nu ai auzit povestea fraților lui Yūsuf, care au venit seara la tatăl lor plângând? Erau ei nedreptățiți sau nedrepti?» Cât de multe înșelări și răsturnări ale adevărului s-au făcut prin asemenea aparențe! De aceea oamenii isteți iau în calcul fiecare posibilitate și privesc lucrurile din toate laturile.

Povestea arată că acela care preia o dregătorie, mare sau mică, trebuie să fie potrivit prin putere, cinste și cunoașterea treburilor ei. Când regele i-a vorbit lui Yûsuf și i-a văzut cunoașterea, experiența și buna judecată, l-a ales pentru sine și i-a spus:

﴿إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ﴾

Astăzi ai la noi un rang trainic și ești vrednic de încredere.

Coran · Yûsuf, 12:54

Yûsuf a spus:

﴿اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ﴾

Pune-mă peste vistieriile țării! Eu sunt un păzitor priceput.

Coran · Yûsuf, 12:55

Și-a motivat cererea prin desăvârșita păstrare a celor aflate în mâna și administrarea sa, prin deplina cunoaștere a felurilor în care se strâng și se cheltuiesc bunurile și prin buna chibzuință.

Aceasta nu înseamnă că a cerut din proprie inițiativă o dregătorie, după cum au arătat mulți învățați. Ci, văzând că regele îl alesese pentru sine, îi dăduse putere asupra treburilor și le pusese pe toate sub ascultarea și chibzuirea sa, i-a cerut să preia doar vistieriile țării, fiindcă ele erau cele mai însemnate. Știa că administrarea lor de către el era mai folositoare regelui și oamenilor. Aceasta ține de desăvârșita sa dorință de bine și de judecata sa dreaptă.

După ce Allah Preaînaltul ne-a istorisit în amănunt această poveste uimitoare, a spus la sfârșitul ei:

﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهَدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

Acesta nu este un cuvânt născocit, ci întărirea celor dinaintea lui, lămurirea tuturor lucrurilor, călăuzire și îndurare pentru un neam care crede.

Coran · Yūsuf, 12:111

A îndepărtat astfel de Coran minciuna și greșeala din toate privințele și i-a atribuit trei însușiri. Fiecare dintre ele cuprinde o mare dovadă că el vine de la Allah și că este adevărul în care nu este îndoială.

Prima însușire: el întărește ceea ce a fost înaintea lui, adică Scripturile pogorâte din cer și cuvintele trimișilor ferțiți de greșală în ceea ce Allah le-a revelat. Preaînaltul a spus:

﴿بَلْ جَاء بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ﴾

El a venit cu adevărul și i-a adevărit pe trimiși.

Coran · al-Şāffāt, 37:37

Coranul adus de Muḥammad a venit cu adevărul: adevăr în veștile despre Allah, despre îngerii Săi, Ziua de Apoi și toate cele nevăzute, trecute și viitoare, și dreptate în rânduielei. El nu poruncește decât binele și nu oprește decât răul, după cum a spus Preaînaltul:

﴿وَمَتَّ كَلِمَةَ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا﴾

Cuvântul Domnului tău s-a împlinit în adevăr și dreptate.

Coran · al-An‘ām, 6:115

Adevăr în veștile sale și dreptate în judecăți, porunci și opreliști.

De asemenea, Coranul a adevărit tot ce au adus trimișii și a fost martor și păzitor asupra acestora. El este în acord cu ele în

priviința marilor principii și a rânduielilor de seamă, generale și cuprinzătoare. Trimișii l-au vestit și au adus vestea bună a lui Muḥammad și a celor aduse de el. Astfel, veștile lor s-au dovedit adevărate, iar buna lor vestire s-a împlinit.

A doua însușire: el este o lămurire a tuturor lucrurilor. Aceasta cuprinde tot ceea ce le trebuie făpturilor în credințe, caracter, fapte văzute și lăuntrice, în religie și în viața lumească. Prin el, Allah a explicat și a lămurit unicitatea Sa, trimiterea profeților, răsplata și toate credințele adevărate și corecte, cu o explicație și o lămurire măreață, fără egal în vreo altă carte. A arătat pe larg îndemnul către realitățile credinței, către însușirea frumosului caracter și îndepărtarea de însușirile josnice. A lămurit căile și mijloacele prin care se dobândesc însușirile bune și se înlătură cele rele. Tot astfel, a lămurit rânduielile exterioare, faptele bune, cele îngăduite și cele oprite, binele și răul. A arătat toate scopurile și țintele folositoare în religie și în viața lumească, precum și mijloacele prin care se ajunge la ele. A lămurit dovezile raționale, așa cum le-a lămurit și pe cele transmise prin revelație.

A treia însușire: el este călăuzire și îndurare pentru un neam care crede. Prin el, Allah îi călăuzește pe căile păcii pe cei care urmează mulțumirea Sa. Acest Coran călăuzește către ceea ce este mai drept: către orice stare dreaptă și orice cale dreaptă. Călăuzește către cele mai bune fapte și însușiri, către toate cele care îndreaptă religia și către foloasele vieții lumești prin care religia se menține și fericirea se împlinește.

Deosebirea dintre călăuzire și îndurare este că prima înseamnă mijloacele și căile care duc la binele acestei vieți și al Vieții de Apoi, iar îndurarea înseamnă binefacerile însele și răsplata de acum și de mai târziu. Fericirea acestei vieți și a Vieții de Apoi depinde, așadar, de urmarea Coranului prin cunoaștere și faptă.

Allah i-a pomenit în mod aparte pe credincioși în privința călăuzirii și îndurării, fiindcă ei sunt cei care se folosesc cu adevărat de ele. Prin credință au fost călăuziți, iar Allah le-a sporit călăuzirea și îndurarea. Coranul este o luminare pentru toți oamenii: le-a arătat tot ceea ce le trebuie, fără să lase vreun bine spre care să nu îi îndrume ori vreun rău de care să nu îi

avertizeze. Prin el s-a stabilit dovada împotriva fiecăruia. Însă el este călăuzire și îndurare pentru un neam care crede.

O, Allah, dăruiește-ne credință adevărată și fă acest Coran călăuzire și îndurare pentru noi! Tu ești Cel Apropiat, Cel care răspunde. Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui Muḥammad!

Acestea au fost rostite și scrise de robul cel sărac înaintea lui Allah, ‘Abd al-Raḥmān ibn Nāṣir ibn Sa’dī. Allah să îl ierte pe el, pe părinții săi și pe toți musulmanii! Amin. Lucrarea a fost încheiată în luna Șafar a anului 1375 de la Hijra.

Indice

Binyāmīn	16, 28, 29, 55
Egipt	3, 13, 18, 28, 55
Ibrāhīm	4, 8
iertare	5, 17, 19, 20
Ishāq	4, 8
închisoare	5, 6, 10, 13, 20, 26, 32, 35, 39, 51, 52
încredere	27, 56
răbdare	32, 34, 51, 52
vis	2, 10

ÎNVĂȚĂMINTE DIN CORAN

Învățămințe din povestea lui Yūsuf

Încercare, răbdare, încredere în Allah și iertare:
învățămințe desprinse de al-Sa‘dī din povestea profetului
Yūsuf, pacea fie asupra lui.

Credință, familie și viață de zi cu zi în lumina Coranului.

‘Abd al-Raḥmān al-Sa‘dī

Traducere în limba română

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro